

Råstoftilladelse for graveområdet Gunderup Mariagerfjord Kommune

Del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
Randersvej 26, 9550 Mariager

Jr.nr. 2015-009199

REGION NORDJYLLAND

**Råstoftilladelse for graveområdet Gunderup
En del af matr.nr. 1 ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
Mariagerfjord Kommune**

Udarbejdet af:
Regional Udvikling
Kontor for Jordforurening og Råstoffer

Region Nordjylland
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
Tlf.: 97 64 80 00
E-mail: region@rn.dk
Hjemmeside: www.rn.dk

18. marts 2016

Tilladelse til råstofindvinding
på del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
Mariagerfjord Kommune
- indtil 18. marts 2026

Jnr.: 2015-009199

Ansøger:	Indvinder:
Gunderup Grus- og Stenleje ApS Kjellerupvej 6 9550 Mariager CVR-nr.: 32671365	Gunderup Grus- og Stenleje ApS Kjellerupvej 6 9550 Mariager CVR-nr.: 32671365

Ejer: del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
Iver Frederiksen Grelsminde Mariagervej 499 A, Hvidsten 8981 Spentrup CVR-nr.: 89245028

Region Nordjylland, den 18. marts 2016

Rikke Ellemann-Biltoft

Ph.d. Geolog

1. Tilladelsen	5
1.1. Ansøgte tilladelser, dispensationer mm.....	5
1.2. Råstofloven.....	5
1.3. Planloven – VVM-bestemmelserne	5
1.4. Internationale naturbeskyttelsesområder	6
(Natura 2000)	6
1.5. Bilag IV-arter	6
1.6. Vandforsyningsloven.....	7
1.7. Miljøbeskyttelsesloven.....	7
1.8. Naturbeskyttelsesloven	7
1.9. Museumsloven.....	7
1.10. Skovloven	7
1.11. Vandløbsloven	8
1.12. Vejloven og privatvejsloven	8
1.13. Jordforureningsloven	8
2. Vilkår	9
2.1. Vilkår efter råstofloven	9
2.2. Omfanget af retten til at indvinde	10
2.3. Afstandskrav, skelgennemgravning, anlæg på skrån timer samt efterbehandling af allerede gravet areal	11
2.4. Driftstider.....	11
2.5. Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening	12
2.6. Affald	12
2.7. Støj og vibrationer	13
2.8. Støv	16
2.9. Efterbehandling	16
2.10. Vilkår efter vandforsyningsloven.....	17
2.11. Vilkår efter naturbeskyttelsesloven.....	18
2.12. Vilkår efter museumsloven.....	18
2.13. Vilkår efter vejloven og privatvejsloven.....	18
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	19
3.1. Generel klagevejledning.....	19
3.2. Klagevejledning efter de enkelte love.....	19
3.3. Underretning.....	21
4. Grundlag for tilladelsen.....	22
4.1. Ansøgningens indhold	22
4.2. Udtalelser ved høring af ansøgningen	23
4.2.1. HMN Naturgas.....	23
4.2.1. Mariagerfjord Kommune som vandmyndighed	23
4.2.1. Mariagerfjord Kommune som natur- og miljømyndighed.....	24
4.2.1. Mariagerfjord Kommune som vejmyndighed.....	24
4.2.1. Eksterne aktører	24
4.2.1. Partshøring af ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding.....	24

4.3. Partshøring af udkast til tilladelse	25
4.2.1. Mariagerfjord Kommune	25
5. Regionens behandling af sagen	26
5.1. Råstofplanen	26
5.2. Planloven – VVM-bestemmelserne	26
5.3. Kommuneplan og lokalplan.....	26
5.4. Grundvand	27
5.5. Natur og landskab	28
5.6. Miljømæssige forhold	28
5.6.1 Støj.....	28
5.7. Udkast til efterbehandlingsplan	29
5.8. Region Nordjyllands samlede vurdering	29

Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000

Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:10.000

Bilag C: VVM-screening

Bilag D: Udkast til deklaration/servitut

Bilag E: Generelle bestemmelser

Bilag F: Uddrag af museumsloven – Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014

Bilag G: Dispensation til bortgravning af beskyttet hede efter naturbeskyttelsesloven – Mariagerfjord Kommune

Oversigt

Råstofgravens beliggenhed	Del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup, beliggende Randersvej 26, 9550 Mariager – Mariagerfjord Kommune
Råstoftype	Sand, grus og sten
Tilladelsens varighed	10 år 18. marts 2016 – 18. marts 2026
Tilsynsmyndighed	Region Nordjylland
Sagsnummer/journalnummer	2015-009199
Sagsbehandler	Rikke Ellemann-Biltoft
Tidligere meddelte tilladelser	Ingen
Offentliggørelse	Se www.raastoffer.rn.dk
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	18. september 2026
Indvinder	Gunderup Grus- og Stenleje ApS
Ansøger	Gunderup Grus- og Stenleje ApS
Grundejer	Iver Frederiksen Grelsminde Mariagervej 499 A, Hvidsten 8981 Spentrup
Indvinders telefonnummer	-
Indvinders mobilnummer	51 24 25 17
Indvinders e-mailadresse	brian@gunderup-grus.dk
Indvinders CVR-nummer	32671365

Kontaktoplysninger:

Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: region@rn.dk eller raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland Rikke Ellemann-Biltoft	Tlf.: 9764 8284, e-mail: rieb@rn.dk

1. Tilladelsen

1.1. Ansøgte tilladelser, dispensationer mm.

Region Nordjylland har den 19. maj 2015 modtaget og efterfølgende behandlet en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på en del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup, beliggende Randersvej 26, 9550 Mariager. Der ønskes indvundet op til 200.000 m³ over en 10-årig periode, inden for et område på 1,9 ha. Arealet hvorpå, der ønskes råstofindvinding er kun delvist udpeget som graveområde, hvorved der søges om tilladelse til råstofindvinding delvist uden for graveområde. Området indgår således ikke i Region Nordjyllands Råstofplan 2012.

Administrationen i Region Nordjylland finder, at den aktuelle sag falder inden for muligheden for at give tilladelse til indvinding på arealet, i overensstemmelse med Retningslinje 3 i Råstofplan 2012.

Det ansøgte graveområde omfatter et areal på ca. 1 ha § 3-registreret hede, som ligger mellem to udlagte råstofgraveområder. Mariagerfjord Kommune skal som ansvarlig myndighed meddele dispensation til bortgravning af den beskyttede natur. Indvinder har i sin ansøgning redegjort for etablering af erstatningsnatur på 2 ha i en tidligere råstofgrav, lokaliseret ca. 1,3 km sydøst for hedearealet.

Mariagerfjord Kommune har den 22. juni 2015 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bortgravning af den beskyttede natur. Til grund for vurderingen ligger kommunen, at der udlægges 2 ha erstatningsnatur (på matr. nr. 1i Gunderup By, Svenstrup), at hedearealet har en ringe naturkvalitet, at hedearealet vil komme til at ligge som en højderyg imellem 2 bortgravede råstofområder samt at der er tale om en væsentlig og vigtig råstofressource under hedearealet (se bilag H).

1.2. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 200.000 m³ sand, grus og sten på 1,9 hektar, hvor der ikke tidligere er foretaget indvinding (se Bilag A og B).

Tilladelsen er gældende i perioden fra 18. marts 2016 – 18. marts 2026

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens §10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under Kapitel 2 om vilkår.

Regionsrådet i Region Nordjylland har på et møde den 17. november 2015 fulgt administrationens indstilling om at give samtykke til, at administrationen bemyndiges til at udarbejde en tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på det ansøgte område uden for graveområdet. Herved har Regionsrådet givet tilladelse til at der graves delvist uden for graveområdet, i overensstemmelse med Retningslinje 3 i Råstofplan 2012.

1.3. Planloven – VVM-bestemmelserne²

I forbindelse med konkrete projekter skal det undersøges, om der skal laves en VVM-redegørelse for projektet (råstofindvindingen).

---

¹ Lov om råstoffer, nr. 357 af 6. juni 1991, jf. lovbek. nr. 1585 af 10. december 2015.

² Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bekendtgørelse nr. 1832 af 16. december 2015.

Det fremgår af VVM-reglerne, at en række anlæg og projekter obligatorisk er VVM-pligtige (Bilag 1), mens VVM-myndigheden for andre anlæg og projekter i hvert enkelt tilfælde på grundlag af nærmere angivne kriterier konkret skal lave en screening for at afgøre, om anlægget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt (Bilag 2). Hvis resultatet af dette skøn er, at anlægget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, vil projektet være VVM-pligtigt.

Det ansøgte indvindingsområde er ca. 2 ha og indvindingsperioden er på 10 år. Arealet er kun delvist udlagt som graveområde i Råstofplan 2012. Det ansøgte område er ikke omfattet af Bilag 1.

Indvindingen er derimod omfattet af Bilag 2, punkt 2a "Råstofindvinding fra åbne brud". Derfor har Region Nordjylland foretaget en screening i overensstemmelse med § 3 stk. 2 jf. kriterierne i Bilag 3. På baggrund af screeningen er det Region Nordjyllands vurdering, at indvindingen ikke vil påvirke naturen og miljøet væsentligt, og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse. Screeningens findes i Bilag C.

På nabomatriklerne er der aktive råstofgrave. På matr. nr. 3k Gunderup By, Svenstrup mod vest er der fredskovspligt, hvorved Naturstyrelsen har meddelt skovlovstilladelse til rydning af skoven.

På det ansøgte areal er der ikke fredskov og derfor bliver en skovlovstilladelse ikke aktuel i forbindelse med denne tilladelse.

1.4. Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Region Nordjylland har sammen med Mariagerfjord Kommune vurderet, at projektet ikke påvirker det nærmeste Natura 2000-område Habitatområde nr. 223 Kastbjerg Ådal væsentligt, hvorfor det er vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte anlægs påvirkning af ovennævnte Natura 2000 område. Området ligger i en afstand på 1.600 m fra det ansøgte. Natura 2000-området omfatter hele Kastbjerg Ådal, dalene omkring Østerkær Bæk, Gloudal Bæk og Kjellerup Sø samt kystskrænter og en lille del af Mariager Fjord. Kastbjerg Ådal er på lange strækninger meget bred og flad med udbredte eng- og mosearealer, mens den på andre strækninger er dybt nedskåret med markante ådalsskrænter.

Det vurderes, at det ansøgte på grund af den store afstand og indvindingens karakteristika, hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt gennem forstyrrelser eller andre påvirkninger af arter eller naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget. Region Nordjylland foretager derfor ikke en konsekvensvurdering af projektet.

1.5. Bilag IV-arter⁴

Mariagerfjord Kommune bemærker, at der er kendskab til stor vandsalamander, løgfrø og markfirben i området, men ingen konkret viden om deres forekomst.

Området ved det ansøgte areal har frem til 2005 være karakteriseret ved tæt

---

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, bekendtgørelse nr. 1828 af 16. december 2015.

bevokset granbeplantning med plantagepræg, hvor langt størstedelen er stormfældet i 2005. Efterfølgende er der plantet løvtræer som bøg og eg. Denne naturform uden vandhuller eller moser og enge er ikke et oplagt levested for hverken løgfrø, stor vandsalamander eller markfirben. Det må derfor formodes, at det er usandsynligt at finde disse bilag IV-arter i det ansøgte område.

1.6. Vandforsyningsloven⁵

Der vil ikke foregå indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet og der er endvidere ikke søgt om at sænke grundvandsstanden.

1.7. Miljøbeskyttelsesloven⁶

Tilladelse til udledning af vand fra grusvask eller vand fra grundvandsdræning til vandløb, søer og havet, til nedsivning eller til det kommunale kloaksystem gives af Mariagerfjord Kommune i henhold til Miljøbeskyttelsesloven. Tilladelsen skal søges særskilt ved kommunen.

1.8. Naturbeskyttelsesloven⁷

På det aktuelle areal har Mariagerfjord Kommune registreret beskyttet natur (hede) efter naturbeskyttelseslovens § 3, som kommunen dog den 22. juni 2015 har meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bortgravning af den beskyttede hede (Bilag G). Dispensationen er meddelt med vilkår om udlæg af erstatningsnatur på matr. nr. 1i Gunderup By, Svenstrup, jf. afsnit 1.1.

1.9. Museumsloven⁸

Der er ikke registreret sten- og jorddiger på indvindingsarealet og der skal ikke dispenseres i forhold til § 29a i museumsloven.

Nordjyllands Museum anbefaler, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse. Undersøgelsen skal foretages efter trævæksten er fjernet men inden overjorden skrælles af.

På naboarealet, den østligste del af matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup, er der tidligere foretaget arkæologisk undersøgelse, men det ansøgte areal er endnu ikke blevet undersøgt. Da der allerede er blevet indvundet på størsteparten af det ansøgte areal, jf. 1.1, er en undersøgelse her ikke mulig, men på det resterende areal, hvor indvinding endnu ikke er påbegyndt vil der være mulighed for undersøgelser, såfremt det vurderes relevant.

Kontaktoplysninger for Nordjyllands Historiske Museum er:

Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9100 Aalborg, tlf.: 99 31 74 00, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk

1.10. Skovloven⁹

Der er ikke registreret fredskov på arealet og der kræves derved ikke dispensation fra fredskovsplikten.

---

⁵ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., lov nr. 299 af 8. juni 1978, jf. lovbek. nr. 1584 af 10. december 2015.

⁶ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, lov nr. 358 af 6. juni 1991, jf. lovbek. nr. 1317 af 19. november 2015.

⁷ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. lovbek. nr. 1578 af 8. december 2015.

⁸ Bekendtgørelse af museumsloven, lovbekendtgørelse nummer 358 af 8. april 2014.

⁹ Bekendtgørelse af lov om skove, lov nr. 453 af 9. juni 2004, jf. lovbek. nr. 1577 af 8. december 2015.

1.11. Vandløbsloven¹⁰

Der findes ikke oplysninger om, at der på arealet er vandløb, drænledninger eller grøfter, som skal omlægges, nyanlægges eller lignende.

Der vil ikke ske afledning af vand til eksisterende vandløb, hvorfor der ikke stilles krav om en tilladelse efter vandløbslovens § 17.

1.12. Vejloven og privatvejsloven¹¹

Der anvendes eksisterende adgangsvej via matr. nr. 1 ar Kjellerup Hgd., Svensstrup og der henvises til eksisterende tilladelse. I henhold til Mariagerfjord Kommune, Vej og Park, så er den eksisterende vejadgang så gammel, at sagen er sendt på landsarkivet (eller kasseret), så tilladelsen kan ikke umiddelbart tilvejebringes.

1.13. Jordforureningsloven¹²

Arealet er ikke kortlagt efter jordforureningsloven eller omfattet af områdeklassificeringen.

---

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om vandløb, lov nr. 302 af 9. juni 1982, jf. lovbek. nr. 1579 af 8. december 2015.

¹¹ Lov om offentlige veje m.v., nr. 1520 af 27. december 2014. Lov om private fællesveje, lov nr. 1537 af 21. december 2010, jf. lovbek. nr. 1234 af 4. november 2015.

¹² Lov om forurennet jord, nr. 370 af 2. juni 1999 jf. lovbek. nr. 895 af 3. juli 2015.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1. Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives når klagefristen er udløbet. Klagefristen er 4 uger fra at en tilladelse er meddelt. Såfremt der indkommer en klage, vil ansøger få besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelse kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldt.

2. Indvinder skal udarbejde en opdateret efterbehandlingsplan for hele området (del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup), samt forbindelsen til de eksisterende grave, øst og vest for det ansøgte areal (en andel del af matr. nr. 1ar samt en del af matr. nr. 3k), så den opfylder vilkårene i tilladelsen. Efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Efterbehandlingsplanen skal tilgodese landskabelige og biologiske interesser. Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i måleforhold 1:2.000 med oversigtskort og profiler.
- b. Efterbehandlingsplan – mindst i måleforhold 1:2.000 med oversigtskort og profiler.
- c. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnittet "**Omfanget af retten til at indvinde**", mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen.
- d. Et snit med områdets profil i måleforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
- e. Grænsen for efterbehandling fremgår af afsnit "2.3", mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling.
- f. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
- g. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
- h. Graveretning skal vises.
- i. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
- j. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placeringen skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
- k. Oplysninger om skrænthældning.

3. Grænsen for det areal, der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målerids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
4. Der skal indbetales 1.660,- kr. til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.
5. Indvinder skal skriftligt oplyse Region Nordjylland om, hvornår gravearbejdet begynder. Når indvinder får en igangsætningstilladelse fra Region Nordjylland, og dernæst påbegynder indvindingen, skal indvinder give Region Nordjylland besked. Det skal ske skriftligt til Region Nordjylland.
6. Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en prøveundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafgrøning underrette Nordjyllands Historiske Museum om, hvornår arbejdet bliver sat i gang. Kontaktoplysninger for Nordjyllands Historiske Museum er:

Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9100 Aalborg, tlf.: 99 31 74 00, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk

Garanti for efterbehandling af indvindingsområdet

7. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks pris-tal for jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland
8. Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.
9. Såfremt indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.
10. Indvinder må aldrig uden tilladelse inddrage større arealer til at indvinde på end det areal, som er lagt til grund for beregning af garantien.
11. Hvis indvinder ønsker et større areal at arbejde på, skal det godkendes af regionen. En aftale vil normalt betyde, at garantien skal reguleres op, inden udvidelsen finder sted.

2.2. Omfanget af retten til at indvinde

12. Tilladelsen gælder til indvinding af 200.000 m³ sand, sten og grus over en 10-årig periode.
13. Der må ikke graves dybere end til kote 30 meter (DVR90). Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at der skal etableres pejlerør (eller pejle i egen boring) til måling af grundvandsspejlets beliggenhed. Uanset foranstående dybdegrænse må der ikke graves tættere

grundvandsspejlet end 2 meter. Grundvandet er i kote 54 under et betydeligt lerlag.

14. Der må ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet.
15. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladelsens grænser, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.
16. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven. Området, hvor indvindingen m.v. må ske, er på ca. 2 ha og fremgår af Bilag B.

2.3. Afstandskrav, skelgennemgravning, anlæg på skrån timer samt efterbehandling af allerede gravet areal

Skelgennemgravning

18. Der foregår råstofindvinding af sand, grus og sten på den tilgrænsende ejendom mod øst, matr. nr. 3k, samt på matr. nr. 1 ar vest for det ansøgte areal. Der skal i forbindelse med indvindingen ske skelgennemgravning således, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer

19. Der skal udføres en jævn overgang for den ansøgte del af matr.nr. 1 ar Kjellerup Hgd., Svenstrup til den øvrige del af matriklen samt matr. nr. 3k Gun derup By, Svenstrup, så terrænet mod Kvinddalen udjævnes og kommer i niveau med Kvinddalen. Anlæg på skrån timer på den ansøgte del af matr.nr. 1 ar Kjellerup Hgd., Svenstrup skal have hældning 1:3 mod syd, mod naturområdet med kombineret hede- og skovareal, på den vestlige del af matr. nr. 1 as Kjellerup Hgd., Svenstrup.
20. Hældning på skrån timer mod vej må ikke være stejlere end 1:2.

2.4. Driftstider

21. Tilladelige driftstider er opført i Tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg m.v.	Kl. 7:00 – 18:00	Kl. 8:00 – 14:00
Udlevering og læsning, herunder kørsel inden for råstofgravens område.	Kl. 6:00 – 18:00	Kl. 8:00 – 14:00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

22. Der må ikke arbejdes i råstofgraven uden for den tilladte driftstid og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage. Se Tabel 1.
23. Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder inden for de anførte tilladelige driftstider, som fremgår af Tabel 2, og **kun** med accept

fra Region Nordjylland. En udvidelse er kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af driftstiden skal være regionen i hænde senest 14 dage før.

24. Adgangsvejen til råstofgraven skal uden for åbningstiden være aflåst/aflåst/spærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.5. Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

Brændstoftanke

25. Tanke/beholdere med olieprodukter på mobile behandlingsanlæg, skal placeres i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsamlingsbeholderen, skal det hele være overdækket. Optankning skal foregå under konstant tilsyn.
26. Tankene i råstofgraven til stationært materiel skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen. Tankene skal desuden være dobbeltskrogede.
27. Udstyr til tankning af stationært materiel, som drives af flydende brændstof (olie, benzin m.v.), skal være opsat/indrettet med automatisk stop ved fuld tank, og således at et eventuelt spild i forbindelse med tankning kan tilbageholdes og opsamles.

Kørende og stationært materiel

28. Såfremt der uden for råstofgravens driftstider, se afsnit "**Driftstider**", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal med afløb til olieudskillere.
29. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven. Servicering af materiel skal ske under fornøden agtpågivenhed. Eventuelle reparationer skal foregå inden for råstofgravens tilladte driftstider.
30. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
31. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

32. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.

2.6. Affald

33. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet, der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.
34. Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

35. Farligt affald skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen og opsamlingskar skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
36. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Mariagerfjord Kommunes regulativ for erhvervsaffald¹³.
37. Hvis der mod forventning findes affald under indvindingen, skal gravningen stoppes det pågældende sted og Mariagerfjord Kommune og Region Nordjylland skal kontaktes.
38. Der må ikke ske afbrænding af affald i råstofgraven.

2.7. Støj og vibrationer

39. Råstofgravens eksterne støjniveau – målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 – og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A), må ikke overstige grænseværdierne, som fremgår af Tabel 2.

Tidsrum:	Mandag – fredag kl. 07:00-18:00	Mandag – fredag kl. 18:00-22:00	Alle dage kl. 22:00-07:00
Områdetype (faktisk anvendelse):	Lørdag kl. 07:00-14:00	Lørdag kl. 14:00-22:00 Søn- og helligdage kl. 07:00-22:00	
Erhvervsområdet, herunder råstofområdet	60	60	60
Boliger i det åbne land	55	45	40
Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder.	40	35	35

Tabel 2 - Grænseværdier for støj i enheden dB(A)

De anførte grænseværdier skal overholdes inden for følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07:00-18:00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 7:00-14:00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer og i perioden fra kl. 14:00-18:00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer (fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989).

¹³ Bekendtgørelse nr. 1308 af 18. december 2012 om affald §§ 47, 48 og 49.

- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18:00-22:00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22:00-07:00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

40. Ved boliger for ejeren af ejendommen eller indvinderen af råstofgraven må støjen dog overstige grænseværdierne.

41. Såfremt der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målinger eller beregninger foretages af et firma, der er akkrediteret til det. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Det skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.

42. Er dokumentationen udført som beregninger, skal den indeholde oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for Region Nordjyllands vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Specielt skal støjkilderne beskrives og deres kildestyrke angives sammen med oplysninger om dæmpningen af kildernes støjudsendelse

43. Det akkrediterede støjfirma skal til Region Nordjylland fremsende forslag til måle og beregningsforudsætninger til godkendelse, inden målinger udføres. Forslaget skal omfatte alle de støjkilder/ aktiviteter, der er i gang på virksomheden.

44. Målerapporten skal fremsendes til Region Nordjylland, senest 1 måned efter målingerne er foretaget, sammen med relevante oplysninger om produktionsforhold under målingerne.

45. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.

46. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger inden for det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støj dæmpet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibelægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

47. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og støjberegninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

48. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 2-4 uger, hvor der i tidsrummet kl. 08:00-17:00 på hverdage accepteres et støjniveau

op til 60 dB(A). Bestemmelserne gælder kun anlægs- og efterbehandlingsarbejde. Ikke indvinding af råstoffer.

49. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 14 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages. Derudover skal berørte naboer ligeledes annonceres inden eventuelt øget støjniveau.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

50. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryk-niveau (10-160 Hz), dB(A)	G-vægtet infra-lydniveau dB(A)
<i>Beboelsesrum, herunder i børneinstitutioner og lign.</i>	<i>Dag</i> <i>kl. 7-18</i>	25	85
	<i>Aften/nat</i> <i>kl. 18-7</i>	20	85
<i>Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum</i>	<i>Hele døgnet</i>	30	85
<i>Øvrige rum i virksomheden</i>	<i>Hele døgnet</i>	35	90

Tabel 3 - Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

51. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB, gælder for det KB-vægtede accelerationsniveau
<i>Boliger i det åbne land (hele døgnet)</i>	75
<i>Børneinstitutioner og lignende</i>	75
<i>Boliger i blandet bolig/erhvervsområde</i>	80
<i>Kontorer, undervisningslokaler og lignende</i>	80
<i>Erhvervsbebyggelse</i>	85

Tabel 4 - Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^6 m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

61. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, f.eks. ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og tabel 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målingerne viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

62. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".
63. Indvinder afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.
64. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3, anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.
65. Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.8. Støv

66. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener uden for virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
67. Ved væsentlige støvgener skal virksomheden iværksætte støvdæmpende foranstaltninger, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje m.v. samt renholdelse af interne veje.
68. Indvinder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis regionen vurderer, at det er nødvendigt.
69. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland.

2.9. Efterbehandling

70. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til skov. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på arealet.
71. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.

72. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
73. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
74. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de anvisninger, som Region Nordjylland måtte give for, at udføre alle de arbejder planen handler om.
75. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
76. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegyndes.
77. Jord med humus i, f.eks. muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
78. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skovbrug eller alternativt til natur. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
79. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.
80. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.
81. Gravemaskiner og redskaber med dertil hørende installationer, transportbånd, bygninger, skure samt eventuelt støbte fundament eller lignende, skal være fjernet senest 6 måneder efter indvindingens ophør.
82. Efterbehandlingen skal være færdig senest den **18. september 2026**, dog senest 1 år efter at indvindingen er afsluttet.
83. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal ved tilsyn godkende efterbehandlingen.

2.10. Vilkår efter vandforsyningsloven

Der henvises til Mariagerfjord Kommune. Tilladelsen til vandindvinding er udløbet og skal fornyes af Mariagerfjord Kommune.

Iht. Mariagerfjord Kommune er boring med DGU nr. 58.671 sløjfet og tæller derved ikke med i påvirkning af natur, vandløb og andre indvindingsanlæg i området.

Der er ansøgt om vandindvindingstilladelse af 250.000 m³/år fra boring DGU 58.714. Tilladelsen foreligger endnu ikke.

Den tidligere tilladelse til indvinding fra boringen var for perioden 1. februar 2011 til 1. marts 2012.

2.11. Vilkår efter naturbeskyttelsesloven

Ud over dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bortgravning af den beskyttede hede mod udlægning af erstatningsnatur, er der ikke øvrige vilkår udstedt i henhold til naturbeskyttelsesloven.

2.12. Vilkår efter museumsloven

84. Nordjyllands Museum anbefaler, at der foretages en forundersøgelse før indvindingen påbegyndes. Museet skal have adgang efter at trævæksten er fjernet, men inden overjorden bortgraves.

2.13. Vilkår efter vejloven og privatvejsloven

Den eksisterende overkørsel via matr. nr. 1 ar Kjellerup Hgd., Svenstrup ønskes benyttet til indvindingen på det ansøgte areal, og der henvises til eksisterende tilladelse.

Mariagerfjord Kommune, Park og Trafik har meddelt tilladelse til overkørsel til Randersvej i forbindelse med ansøgning om råstofindvinding på del af matr.nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup, Jr.nr. 2014-014558. Da indvindingen på det ansøgte areal kommer til at omfatte samme transportveje som ovennævnte indvinding, vil den gældende tilladelse også anvendes i forbindelse med indvindingen på det ansøgte areal. Tilladelsen er meddelt på følgende betingelser og vilkår:

1. At overkørsel/tilkørsel udføres til den offentlige kommunevej med fast belægning og beregnet for 10 ton akseltryk.
2. Fastbelægning skal udføres i ca. 7 meters bredde plus svingradier og 10 meters længde fra kørebanelkanten til Randersvej ind mod råstofgraven, svingradier udføres passende for de køretøjer der skal betjene råstofgraven.
3. Overkørslen/udkørslen udføres vinkelret på Randersvej.
4. At på grund af kørsel med grus, sand og sten fra råstofgraven til Randersvej, vil det være sandsynligt, at der tabes grus og sten på kørebanelkanten, det skal indskræmpes af vejtekniske og trafikikkerhedsmæssige grunde, at rengøring af vejbanen skal foretages når dette er påkrævet, jf. Bekendtgørelse af Færdselsloven LBK nr. 1058, kapitel 14, § 87 stk. 1 og 2.
5. Endvidere må henledning af overfladevand ikke ledes ud på Randersvej. Overfladevand skal bortskaffes på egen matrikel, eller ledes i vejens grøfteanlæg.
6. At overkørselens fastbelægning vedligeholdes løbende.
7. At der ved overkørslen til Randersvej, i henhold til krav fra Vejdirektoratets vejregler, skal der etableres
8. Skiltning med B11 tavle "Ubetingsbet Vigepligt". Tavle/skilt udføres ved overkørselens sydlige hjørne mod Randersvej.
9. At der udføres hvide vejmarkeringer som påmalet S11 "Vigelinjer" og ubetinget "hajtænder".
10. Der fremsendes plantegning af overkørslen til Nordjyllands Politi samt Park og Trafik til endelig godkendelse.
11. Ligeledes skal det meddeles når arbejdet med overkørslen igangsættes og det meddeles igen når arbejdet er afsluttet.
12. At alle udgifter ved overkørslen er Mariagerfjord Kommune uvedkommende.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside, www.raastoffer.rn.dk. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er bekendtgjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven, planloven, vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven samt vejloven og privatvejsloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1. Generel klagevejledning

En klage skal være skriftlig og den skal sendes via Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, der henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, hvor der er en vejledning om indtastning af en klage.

Klagen skal være indgivet på klagefristens sidste dag og skal være modtaget inden kontortids ophør. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet og før at det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om dette.

Natur- og Miljøklagenævnet

I forbindelse med indtastning af klagen på klageportalen, vil der skulle betales et gebyr på 500 kr. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse ønskes behandlet ved domstolene, skal der anlægges sag inden 6 måneder fra det tidspunkt, hvor denne afgørelse er modtaget.

3.2. Klagevejledning efter de enkelte love

Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentligt bekendtgjort via klageportalen. Region Nordjylland får via klageportalen besked om at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Region Nordjylland får via klageportalen besked om, at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejer(en) af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

Afgørelse efter museumsloven

Afgørelse efter museumslovens §29a kan påklages til natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Region Nordjylland får via klageportalen besked om at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejer(en) af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

Afgørelse efter planloven

Afgørelse efter planloven vedr., VVM kan påklages til natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Region Nordjylland får via klageportalen besked om at der er modtaget en klage og indsender de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Afgørelsens adressat
- Ejeren(e) af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3. Underretning

Kopi af afgørelsen med bilag er den 18. marts 2016 sendt til:

- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Nordjyllands Historiske Museum historiskmuseum@aalborg.dk
- SKAT, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, mariagerfjord@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Friluftsrådet, Kreds Himmerland Aalborg fr@friluftsradet.dk
- Kulturstyrelsen post@kulturstyrelsen.dk
- Embedslægeinstitutionen Nord senord@sst.dk
- Mariagerfjord Vand A/S, mail@mfv.dk
- Mariager Fjernvarmeværk, mariagerfjernvarme@mariagerfjernvarme.dk
- Akzo Nobel Salt A/S, mariager@akzonobel.com
- EnergiMidt A/S

- Kjellerup Nordre Vandværk v. Eskild Skav
- Kjellerup-Gunderup Vandværk v. Ole Nielsen
- Mariager Vand
- E. Dyrland Sten- og Grusværk, gertyrland@gmail.com
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- TDC A/S, tdc@tdc.dk
- HMN Naturgas I/S, hm@naturgas.dk
- Niras, att.: Jakob Qvortrup Christensen, jqc@niras.dk
- Niras, att.: Mikkel Kloppenborg Nielsen, mkn@niras.dk

Derudover orienteres følgende privatpersoner/naboer m.v. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på Regionens hjemmeside: www.raastoffer.rn.dk

- Iver Christian Frederiksen, Mariagervej 499 A, Hvidsten, 9550 Mariager
- Bent Erik Thomassen, Randersvej 22, 9550 Mariager
- Peter Mathiesen, Randersvej 24, 9550 Mariager
- Per Daniel, Willy Svendsen, Bracher og Solfrid Bracher, Fjeldstedvej 15, 9550 Mariager
- Jørgen Østergaard, Fjeldstedvej 19, 9550 Mariager
- Nikolaj Sørensen, Broløvsvej 6, Svenstrup, 9550 Mariager
- Marianne og Jørgen Nielsen, Randersvej 21, 9550 Mariager
- Frederik Neergaard-Petersen, Randersvej 30, 9550 Mariager
- Lars Neergaard-Petersen, Dionevej 27, 8960 Randers SØ
- Dorte Nielsen, Fjeldstedvej 29, Svenstrup, 9550 Mariager

4. Grundlag for tilladelsen

4.1. Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 19. maj 2015 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, sten og grus på ejendommen Randersvej 26, 9550 Mariager, del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema dateret 19. maj 2015
- Ejendommen(e): Randersvej 26, 9550 Mariager, del af matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
- Det ansøgte graveareal udgør 1,9 ha, se Bilag A og B
- Der forventes en samlet indvinding på 200.000 m³ sand, sten og grus primært til betonindustrien
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 30 (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til indvinding for en 10-årig periode
- Arealet ønskes efterbehandlet til skov
- Oplysninger om maskinpark: der er angivet syv læssemaskiner, en grave-maskine, en dumper og transportbånd. Der vil blive foretaget, tørsortering, vådsortering, knusning og densitetssortering, jig.
- Der er ikke oplyst et årligt forbrug af brændstof, men indvindingen på det ansøgte areal kommer til at foregå i sammenhæng med indvindingen på Gunderup graveområde, del af matr. nr. 3k, jr.nr. 2014-014558 og der henvises derfor til ansøgning om råstofindvinding på dette areal. På dette område der er ca., 5 gange så stort som det ansøgte areal, var forventningerne et årligt forbrug af dieselolie på ca. 250.000 liter.

- Oplysninger om brændstoftanke, stationære og mobile anlæg: det er oplyst at al håndtering af brændstof i forbindelse med det ansøgte areal varetages i maskinhallen på nabomatriklen, matr. nr. 3k.
Der henvises endvidere til ansøgning om råstofindvinding på nabomatriklen mod vest, Gunderup graveområde, del af matr. nr. 3k, jr.nr. 2014-014558: det er her oplyst at alle øvrige stationære anlæg er opstillet på matr. nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup, på en andel del end det ansøgte areal.
- Der benyttes vand fra boring samt genbrugsvand, 100 m³ pr. time svarende til ca. 1.000 m³ pr. døgn. Vandet tages fra Boring 58.714. Der forefindes både tilladelse til vandindvinding samt bortledning. Ved en ændring af vandforsyningsloven i 2010 blev indvindingstilladelser forlænget ind til Vandplanen er vedtaget. Det er den endnu ikke, så tilladelsen er stadig gældende.
- Der forventes ikke, at der sker bortledning af vand. Vand fra grusvask ned-siver gennem bassin på matr. nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
- Ansøger har oplyst, at der ikke oplagres olie- og kemikalieaffald, der er ekstern service på maskinerne. Spildolie opsamles på adressen Kjellerupvej 6, hvor der sker vedligeholdelse af køretøjer. Spildolie fra anlæg på matr. nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup opsamles i tønder
- Der benyttes eksisterende adgangsvej, som allerede er etableret via matr. nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup
- Driftstiderne er opgivet til at være fra kl. 7:00 – 18:00 mandag-fredag samt 8:00 – 14:00 om lørdagen, dette gælder for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg. For udlevering, læsning og kørsel inden for virksomhedens område er driftstiderne i hverdage fra kl. 6.00 – 18:00, og kl 8:00 – 14:00 om lørdagen.

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Efterbehandlingsplan
- Graveplan
- Tingbogsudskrift
- Kortbilag 1:25.000
- Kortbilag 1:5.000
- Ansøgning vedr. bortgravning af § 3 registreret hede og etablering af ny erstatningsnatur

4.2. Udtalelser ved høring af ansøgningen

Der er foretaget høring ved andre myndigheder og forsyningsselskaber samt partshøring af naboer. Udtalelserne er gengivet som modtaget.

4.2.1. HMN Naturgas

HMN Naturgas har ingen bemærkninger til høringsmaterialet vedr. ansøgning om erhvervsmæssig råstoffilladelse fra Gunderup Grus- og stenleje i Mariagerfjord kommune.

4.2.1. Mariagerfjord Kommune som vandmyndighed

Der er indkommet følgende bemærkning fra Mariagerfjord Kommune som grundvandsmyndighed.

Nitratsårbarhed

Det ansøgte areal ligger i et område, hvor nitratsårbarhed er færdigkortlagt. Området er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser. Området er ikke kortlagt som nitrattfølsomt indvindingsområde. Området ligger ikke i indvindingsopland til alment vandværk. Vedr. efterbehandling henvises til afsnit 2.22.2 retningslinje 22.2.2.2 i Kommuneplanen for Mariagerfjord Kommune.

4.2.1. Mariagerfjord Kommune som natur- og miljømyndighed

På det aktuelle areal har kommunen registreret beskyttet natur (hede) efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen har den 22. juni 2015 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bortgravning af den beskyttede hede. Dispensationen er meddelt med vilkår om udlæg af erstatningsnatur på matr. nr. 1i Gunderup By, Svensstrup. Dispensationen kan udnyttes, hvis der ikke indkommer klager inden for klageperioden på 4 uger.

Kommunen lægger i sin afgørelse vægt på at der udlægges 2 ha erstatningsnatur, at hedearealet har en ringe naturkvalitet, at hedearealet vil komme til at ligge som en højderyg i mellem 2 bortgravede råstofgraveområder, og at der er tale en væsentlig og vigtig råstofressource under hedearealet. I øvrigt henvises til kommunens afgørelse af 22. juni 2015, j.nr. 01.05.08-P25-168-15.

Der er endvidere indkommet et uddybende høringsvar fra Mariagerfjord Kommune vedrørende de miljømæssige forhold i råstofgraven, med bemærkninger om forslag til vilkår.

Udtalelsen er vedlagt som bilag (Bilag G).

4.2.1. Mariagerfjord Kommune som vejmyndighed

Der er ikke indkommet bemærkninger fra Mariagerfjord Kommune som vejmyndighed:

4.2.1. Eksterne aktører

Nordjyllands Museum / Lars Egholm Nielsen

Nordjyllands Historiske Museum skal hermed gøre opmærksom på, at museet kan have arkæologiske interesser i det pågældende råstofindvindingsområde. Umiddelbart vest for området er der i foråret 2015 udgravet resterne af en boplads fra bronzealderen. Syd for arealet er der registreret en langhøj med en stendysse fra stenalderen.

På ovenstående kulturhistoriske baggrund er det Nordjyllands Historiske Museums vurdering, at der er en stor sandsynlighed for at påtræffe fortidsminder under terræn ved råstofindvindingen.

Jeg skal oplyse om at en større, arkæologisk forundersøgelse anbefales før anlægsarbejdet for at få af- eller bekræftet tilstedeværelsen af fortidsminder inden for det pågældende område.

4.2.1. Partshøring af ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding

Ansøgningen om råstoff tilladelse er fremsendt til følgende naboer:

- Bent Erik Thomassen, Randersvej 22, 9550 Mariager
- Iver Christian Frederiksen, Mariagervej 499 A, Hvidsten, 9550 Mariager
- Peter Mathiesen, Randersvej 24, 9550 Mariager
- Per Daniel, Willy Svendsen, Bracher og Solfrid Bracher, Fjelstedvej 15, 9550 Mariager
- Jørgen Østergaard, Fjelstedvej 19, 9550 Mariager
- Nikolaj Sørensen, Broløsvej 6, Svenstrup, 9550 Mariager
- Jørgen Østergaard, Fjelstedvej 19, 9550 Mariager
- Frederik Neergaard-Petersen, Randersvej 30, 9550 Mariager
- Lars Neergaard-Petersen, Dionevej 27, 8960 Randers SØ

- Dorte Nielsen, Fjeldstedvej 29, Svenstrup, 9550 Mariager

Der er ikke indkommet skriftlige indlæg fra ovennævnte naboer.

4.3. Partshøring af udkast til tilladelse

Udkast til tilladelse er i perioden 3. februar 2016 – 4. marts 2016 sendt i høring til følgende naboer/privatpersoner:

- Bent Erik Thomassen, Randersvej 22, 9550 Mariager
- Iver Christian Frederiksen, Mariagervej 499 A, Hvidsten, 9550 Mariager
- Peter Mathiesen, Randersvej 24, 9550 Mariager
- Per Daniel, Willy Svendsen Bracher og Solfrid Bracher, Fjeldstedvej 15, 9550 Mariager
- Jørgen Østergaard, Fjeldstedvej 19, 9550 Mariager
- Nikolaj Sørensen, Broløsvej 6, Svenstrup, 9550 Mariager
- Marianne og Jørgen Nielsen, Randersvej 21, 9550 Mariager
- Frederik Neergaard-Petersen, Randersvej 30, 9550 Mariager
- Lars Neergaard-Petersen, Dionevej 27, 8960 Randers SØ
- Dorte Nielsen, Fjeldstedvej 29, Svenstrup, 9550 Mariager

Region Nordjylland har ikke modtaget bemærkninger fra naboer/privatpersoner.

4.2.1. Mariagerfjord Kommune

Region Nordjylland har modtaget nedenstående bemærkninger fra Mariagerfjord Kommune.

Mariagerfjord Kommune har modtaget Regionens udkast til tilladelse til indvinding af råstoffer på del af matr. nr. 1 ar Kjellerup Hgd., Svenstrup, Randersvej 26, 9550 Mariager.

Mariagerfjord Kommune har følgende bemærkninger til udkastet:

s. 18 Afsnit 2.9 – 70

Kommunen anbefaler, at skoven etableres med hjemmehørende løvtræsarter

s. 19 Afsnit 2.9 – 75-79

Af hensyn til mulighederne for at der kan udvikle sig et næringsfattigt skovmiljø, som alt andet lige vil kunne danne grundlag for en naturmæssig mere interessant skov, anbefales det, at regionen åbner op for muligheden for at muld og overjord ikke nødvendigvis skal opbygges som før.

s. 29 Afsnit 5.2

Det fremstår ikke klart for kommunen, at man har taget hensyn til kumulative effekter ved tilladelsen.

s. 45 Bilag D pkt. 7

Af hensyn til mulighederne for at der kan udvikle sig et næringsfattigt skovmiljø, som alt andet lige vil kunne danne grundlag for en naturmæssig mere interessant skov, anbefales det, at regionen åbner op for muligheden for at muld og overjord gerne må fjernes, og ikke nødvendigvis skal bruges i efterbehandlingen.

5. Regionens behandling af sagen

5.1. Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ved Gunderup kun delvist inden for udlagt graveområde i Råstofplan 2012, hvorved en del af arealet ligger uden for udlagt graveområde. Administrationen i Region Nordjylland finder, at den aktuelle sag falder inden for muligheden for at give tilladelse til indvinding på arealet i overensstemmelse med Retningslinje 3 i Råstofplan 2012.

Den del af arealet der ligger inden for udlagt graveområde er ifølge Råstofplan 2012 for Region Nordjylland, et området udlagt til indvinding af sand, sten og grus. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

Der er ikke tidligere indvundet råstoffer på det ansøgte areal. På de tilstødende arealer både vest og øst for det ansøgte areal, matr. nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup samt matr. nr. 1ar Svenstrup By, Svenstrup indvinder ansøger i dag råstoffer i form af sand, grus og sten.

5.2. Planloven – VVM-bestemmelserne¹⁴

Projektet er vurderet til at høre under planlovens regler om VVM-pligt, jf. bekendtgørelse nr. 764 af 23. juni 2014 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Region Nordjylland har derfor udført en såkaldt VVM-screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, pkt. 2a, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Herudover er projektet ligeledes omfattet af bilag 2, punkt 1d nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.

Som hovedregel anser man således et areal for at være skov, hvis det er bevokset med træer, som danner eller inden for et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og hvis det som hovedregel er større end 0,5 ha og mere end 20 m bredt.

Der er ansøgt om at rydde et skovområde med et samlet areal på ca. 1 ha. Skovområdet er ikke kategoriseret som fredskov.

Skovområdet er en tilgroning af hedearealet på området, som Mariagerfjord Kommune den 22. juni 2015 meddelte dispensation til at bortgrave i forbindelse med ansøgningen om råstofindvinding på arealet, jf. afsnit 1.1. Arealet vil blive efterbehandlet til skov.

Region Nordjylland har på baggrund af VVM-screeningen – som er vedlagt som bilag C – afgjort, at gennemførelsen af den ansøgte aktivitet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet på grund af dets art, dimension og placering. Projektet er derfor **ikke** VVM-pligtigt. Det betyder, at der **ikke** skal udarbejdes en VVM-redegørelse.

5.3. Kommuneplan og lokalplan

---

¹⁴ Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bekendtgørelse nummer 764 af 23. juni 2014.

Det ansøgte område er kun delvist medtaget som råstofindvindingsområde i Kommuneplanen for Mariagerfjord Kommune. Området er endvidere udlagt som naturområde.

Der er i Kommuneplanens afsnit 2.22.2 Efterbehandling af råstofgrave, angivet retningslinjer specifikt for efterbehandling af samtlige råstofgrave i Mariagerfjord Kommune. For Gunderup (Retningslinje 2.22.2.2) gælder følgende:

Gunderup:

Efterbehandlingen skal som udgangspunkt ske således, at arealanvendelsen efter endt indvinding kan være:

- Ekstensivt landbrug m. vedvarende græs uden brug af gødning eller bekæmpelsesmidler
- Skovtilplantning uden brug af gødning og bekæmpelsesmidler
- Rekreative områder m. græs, søer uden tilløb af dræn o.l.
- Naturarealer uden anden anvendelse, f.eks. stejle skrænter med blottet sand

Det vurderes, at aktiviteten og den efterfølgende efterbehandling af området er i overensstemmelse med Kommuneplanen. Der er ikke vedtaget en lokalplan for området.

5.4. Grundvand

Indvinding af grundvand til vask eller vådsortering af råstoffer kræver en særskilt tilladelse, som meddeles af Mariagerfjord Kommune, tilladelsen skal søges særskilt ved kommunen. Det samme forhold gør sig gældende ved en evt. bortpumpning af grundvand.

Der er den 1. februar 2011 udstedt en vandindvindingstilladelse af Mariagerfjord Kommune, tilladelsen var gældende til den 31. december 2012 og skal fornyes af Mariagerfjord Kommune. DGU boring nr. 58.714 (udelukkende grusvask). Da boringen er ansøgers og da boringen ikke skal fungere som drikkevandsboring, vurderes det (i overensstemmelse med Mariagerfjord Kommune), at der kan graves indtil en afstand på 7,5 m til boringen.

Virksomheden ønsker tilladelsen udvidet.

Området er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser. Området er kortlagt som ikke-nitrat følsomt indvindingsområde. Området ligger ikke i indvindingsopland til alment vandværk.

Der er ikke kendskab til vandindvindingsanlæg til drikkevandsformål indenfor 150 m af området.

Med udgangspunkt i ovenstående samt med bemærkningerne fra Mariagerfjord Kommune vurderer administrationen, at en gravedybde på 25 m er uden betydning for grundvandsinteresserne i området.

Der vil ikke foregå indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet og der er endvidere ikke søgt om at sænke grundvandsstanden.

Der anvendes vand til vaskning og vådsortering, jigging m.m. Vandet indvindes fra boring 58.714 og vandforbruget vil være 100 m³ pr. time og 1.000 m³ pr. døgn. Der foreligger tilladelse til at etablere og prøvepumpe.

Iht. Mariagerfjord Kommune er boring med DGU nr. 58.671 deaktiveret og tæller således ikke med i påvirkning af natur, vandløb og andre indvindingsanlæg i området. Boringen blev sløjftet den 1. april 2015.

Ny tilladelse til indvinding af 250.000 m³/år fra boring med DGU nr. 58.714 er under udarbejdelse. Den tidligere tilladelse til indvinding fra boringen var for perioden 1. februar 2011 til 1. marts 2012.

5.5. Natur og landskab

Der er inden for det ansøgte areal registreret § 3-arealer, hvor der af Mariagerfjord Kommune er givet dispensation til bortgravning. Området er ikke udlagt med landskabelige eller geologiske interesser. Det vurderes, at råstofindvindingen ikke vil få en betydelig negativ effekt på landskabet.

Der er ikke inden for det ansøgte areal registreret fredskov.

Der er ikke nogen udpegning med særlig landskabelig værdi, geologisk værdifuld område eller værdifuldt kulturmiljø.

I henhold til Mariagerfjord Kommuneplan fremgår det af landskabskarakteranalysen, at området er et bakket skovlandskab.

Det fremgår af karakteranalysen samt retningslinje 2.16.4, at området er karakteriseret ved en skovpræget mosaikkarakter med vekslen mellem dyrkede flader, lysåben natur og skov. Formålet med retningslinjen er at sikre, at der tages højde for de bakkede skovlandskabers særlige karakter ved planlægning og administration af områderne.

Umiddelbart syd for det ansøgte areal findes et mindre naturområde, med kombineret hede- og skovareal. Sydøst for dette område findes beskyttede naturtyper i form af overdrev og mose.

Nord for det ansøgte område findes flere markante fortidsminder.

5.6. Miljømæssige forhold

Der er i høringsperioden indkommet et høringssvar fra Mariagerfjord Kommune vedrørende de miljømæssige forhold i råstofgraven.

Bemærkningerne passer godt med Region Nordjyllands retningslinjer, og er for søgt indarbejdet i tilladelsen, i vilkårene 2.4 – 2.8.

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r. Der er med ansøgningen **ikke** indsendt en beregning om støj fra råstofgraven.

Region Nordjylland antager, at de af Miljøstyrelsen anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt - i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår - at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være inden for nærmere bestemte tidsrum - og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som

svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.6

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår.

5.7. Udkast til efterbehandlingsplan

Der er stillet vilkår til indhold af efterbehandlingsplanen, og der er endvidere stillet vilkår om at planen skal være dækkende for hele området. Der henvises desuden til regionens vejledning "Udarbejdelse af grave- og efterbehandlingsplaner - i forbindelse med råstofindvinding", udarbejdet af Region Nordjylland.

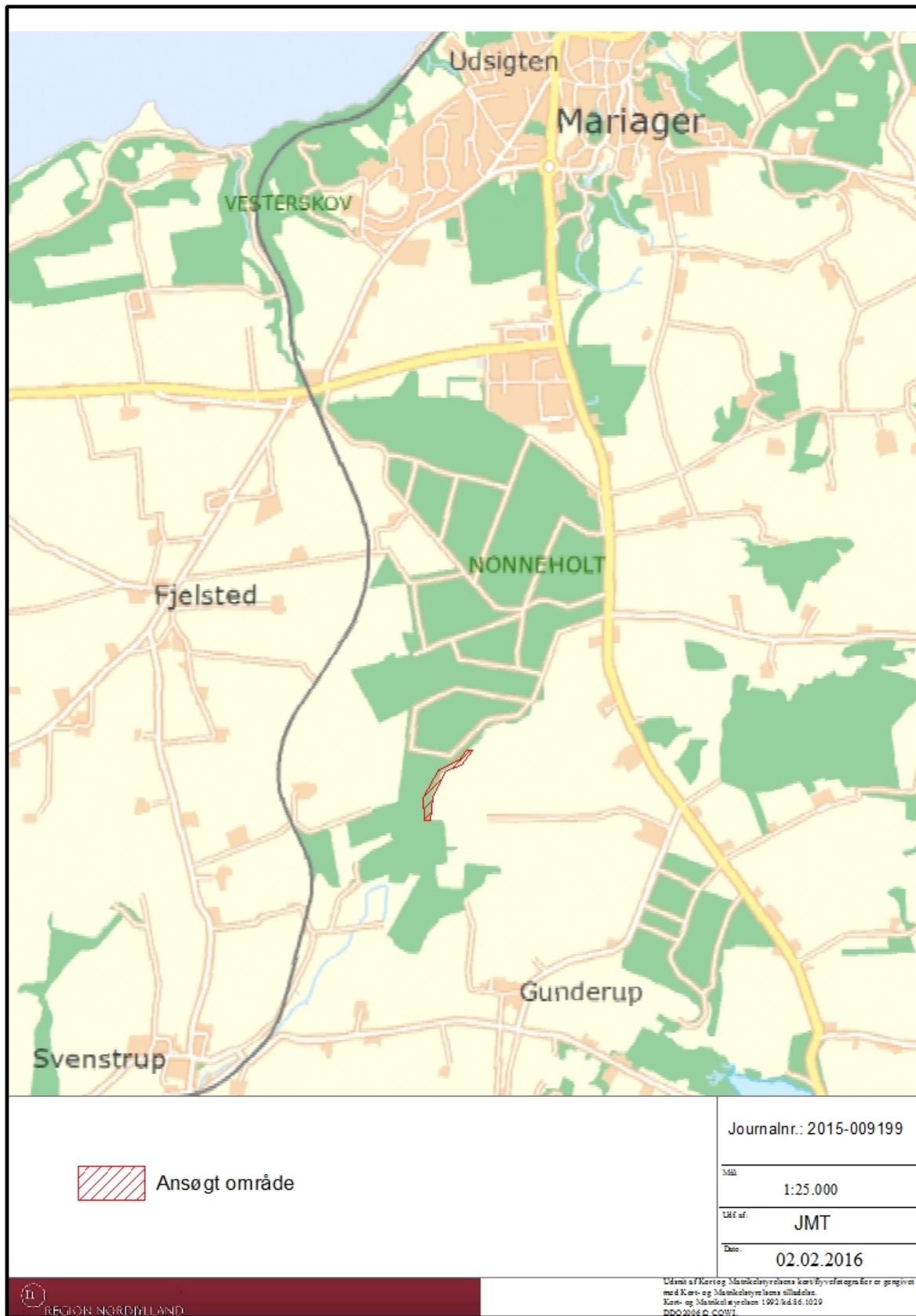
Der er indsendt et udkast til en efterbehandlingsplan, men der er stillet vilkår om, at denne skal tilrettes i forhold til tilladelsens vilkår og inden der gives igangsætningstilladelse til udvidelsen af området til råstofindvinding.

Se vilkår 2 for efterbehandlingsplanens omfang og udformning.

5.8. Region Nordjyllands samlede vurdering

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med de stillede vilkår til miljø, efterbehandling mv. er taget højde for de interesser og nabohensyn, der skal ske i området.

Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000

Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:10.000

 Ansøgt område

Journalnr.: 2015-009199

Mål: 1:10.000

Udført af: JMT

Dato: 02.02.2016

Bilag C: VVM-screening

Basisoplysninger	Tekst		
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	Gunderup Grus- og Stenleje ønsker ny tilladelse på 1,9 ha. vest for eksisterende grusgrav. Projektet forventes ikke at øge den samlede indvinding.		
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	Gunderup Grus- og Stenleje Aps, Kjellerupvej 6, 9550 Mariager Tlf. 5224 2517		
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Gunderup Grus- og Stenleje Aps, Kjellerupvej 6, 9550 Mariager Tlf. 5224 2517		
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav	Matr. nr. 1ar, Kjellerup Hgd., Svenstrup, Mariagerfjord Kommune		
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Mariagerfjord Kommune		
Oversigtskort i målestok 1:50.000	Se kortbilag 1		
Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækingsanlæg)	Målestok angives: 1:5.000 Se Bilag 1		
Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej	
Er projektet opført på bilag 1 til denne bekendtgørelse		X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til denne bekendtgørelse	X		Hvis ja, angiv punktet på bilag 2 2a, råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning 1d, nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.

Projektets karakteristika	Tekst
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr. og ejerlav	Iver Christian Frederiksen, Mariagervej 499 A, 8981 Spenstrup Matrikel nr.1ar, Kjellerup Hgd., Svenstrup
2. Arealanvendelse efter projektets realisering Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² Det fremtidige samlede befæstede areal i m ²	Råstofindvinding på 1,9 ha. Efterbehandles til skov 1,9 ha.
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ² Projektets bebyggede areal i m ² Projektets nye befæstede areal i m ² Projektets samlede bygningsmasse i m ³ Projektets maksimale bygningshøjde i m	Ansøgningen omfatter 1,9 ha.
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: Vand- mængde i anlægsperioden Affaldstype og mængder i anlægsperioden Spildevand – mængde og type i anlægsperioden Håndtering af regnvand i anlægsperioden Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	Ikke relevant

Projektets karakteristika	Tekst
<p>5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen:</p> <p style="padding-left: 40px;">Råstoffer – type og mængde i driftsfasen</p> <p style="padding-left: 40px;">Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen</p> <p style="padding-left: 40px;">Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen</p> <p style="padding-left: 40px;">Vand – mængde i driftsfasen</p>	Der henvises til gravetilladelse meddelt af Region Nordjylland den 23. april 2015 med journalnummer 2014-014558.
<p>6. Affaldstype og mængder, som følge af projektet i driftsfasen:</p> <p style="padding-left: 40px;">Farligt affald:</p> <p style="padding-left: 40px;">Andet affald:</p> <p style="padding-left: 40px;">Spildevand til renselanlæg:</p> <p style="padding-left: 40px;">Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav:</p> <p style="padding-left: 40px;">Håndtering af regnvand:</p>	Der henvises til gravetilladelse meddelt af Region Nordjylland den 23. april 2015 med journalnummer 2014-014558.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?		X	
8. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af standardvilkår? se http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/Godkendelse+af+listevirksomheder/Branchebilag/		X	Hvis "ja" angiv hvilke. Hvis "nej" gå til punkt 10
9. Vil anlægget kunne overholde alle de angivne standardvilkår?			Hvis "nej" angives og begrundes hvilke vilkår, der ikke vil kunne overholdes.
10. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BREF-dokumenter? Se - http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/BAT+bedst+tilgaengelige+teknik/		X	Hvis "ja" angiv hvilke. Hvis "nej" gå til pkt. 12.
11. Vil anlægget kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?			Hvis "nej" angives og begrundes hvilke BREF-dokumenter, der ikke vil kunne overholdes.

12. Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BAT-konklusioner? Se - http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/BAT-+bedst+tilgaengelige+teknik/		X	Hvis "ja" angiv hvilke. Hvis "nej" gå til punkt 14.
--	--	---	---

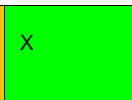
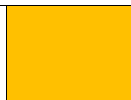
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
13. Vil anlægget kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?		X	Der foreligger ingen BAT krav til råstofindvinding
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj? Se http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/regler_vejledninger/Oversigt_vejledninger/vejledningeroganvisninger.htm	X		Praksis er at støj bliver reguleret efter vejledningen om ekstern støj fra virksomheder. Ekstern støj fra virksomheder, MST vejledning nr. 5 – 1984:
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer? Se ovenfor	X		Hvis "nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen
16. Vil det samlede anlæg, når projektet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer? Se ovenfor.	X		Anlægget vil kunne overholde grænseværdier for støj som fastsættes i gravetilladelsen
17. Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening? Se http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Luft/Luftforurening_fra_virksomheder/luft_fra_virks_vejledninger_og_bekendtgørelser/Vejledninger_og_bekendtgørelser.htm		X	Hvis "ja" angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger, regler eller bekendtgørelser. Hvis "nej" gå til pkt. 20.
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Se ovenfor.			Hvis "Nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
19. Vil det samlede anlæg kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Se ovenfor			Hvis "Nej" angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener - I anlægsperioden? - I driftsfasen?	X		I driftsfasen vil der blive vandet og fejlet i henhold til gravetilladelsens bestemmelser. Støjvolden som begrænser støvbelastning vil ligeledes blive opført.

Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener <ul style="list-style-type: none"> - I anlægsperioden? - I driftsfasen? 		X	Hvis "ja" angives omfang og forventet udbredelse.
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne. <ul style="list-style-type: none"> - I anlægsperioden? - I driftsfasen? 		X	Behov for belysning – kun i drift perioden anført i gravetilladelsen.
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 1666 af 14. december 2006? https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13011		X	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål? Se http://kort.plansystem.dk/searchlist.html		X	Hvis "ja", angiv hvilke:
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Hvis "ja", angiv hvilke:
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?		X	
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	

28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen? Se <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/>

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)	X		Arealet vil blive efterbehandlet til skov og der vil blive etableret erstatningsskov. Skoven væltede helt i januarstormen 2005.
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/			Ca. 1 ha af det ansøgte graveområde er registreret som hede beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Mariagerfjord Kommune er ansøgt om dispensation for fjernelse af det registrerede hedeareal mod udlæg af et dobbelt så stort areal til erstatningsnatur (ansøgningen er vedlagt som bilag 4.
32. Rummer § 3 området beskyttede arter og i givet fald hvilke? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		X	Der er ikke kendskab til, at der findes Bilag 4 eller rødlistearter på arealet.
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område. Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/			2.600 m mod nord. Kirkefredning Mariager Kirke
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste Habitatområde (Natur 2000 områder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder). Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/			1.600 m mod sydøst findes habitatområde Kastbjerg Ådal
35. Vil det samlede anlæg som følge af projektet kunne overholde kvalitetskravene for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet, jf. bekendtgørelse nr. 1022 af 25. august 2010 https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132956 og bekendtgørelse nr. 1339 af 21. december 2011? https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=139396 samt kvalitetsmålsætningen i vandplanen? Se http://www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/Offentlig_hoering/	X		
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/	X		
		X	

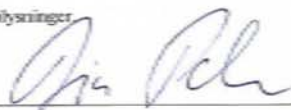
37. Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening? Se http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/		
38. Kan anlægget påvirke - Historiske landskabstræk - Kulturelle landskabstræk - Arkæologiske værdier/landskabstræk - Æstetiske landskabstræk - Geologiske landskabstræk		X

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
38. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?		X	Der bliver gradvist efterbehandlet og gravefronten rykker sig dermed kun i takt med at råstofforekomsten udnyttes.
39. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?		X	
40. En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge eller begrænse væsentlige skadelige virkninger for miljøet?			I forbindelse med tilladelse til indvinding af råstoffer på arealet vil der blive stillet en række vilkår om driftstider, maksimal støjemission, graveafstande, sikring af grundvandsressourcen og forholdsregler ved støv. Der vil desuden blive stillet vilkår omkring fjernelse af skov og etablering af erstatningsskov.

41. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigigheden af ovenstående oplysninger

Dato: 19/5/2015

Bygherre/ansøger:

Vejledning

Skemaet udfyldes af bygherren eller dennes rådgiver baseret på bygherrens viden om eget projekt sammenholdt med de oplysninger og vejledninger, der henvises til via skemaet link. Det forudsættes således, at bygherren eller dennes rådgiver er fortrolig med den miljølovgivning som projektet omfattes af. Bygherren skal ikke gennem præcise beregninger angive projektets forventede påvirkninger, men alene tage stilling til overholdelsen af vejledende grænseværdier, og angivne miljøforhold baseret på de oplysninger, der kan hentes på de angivne offentlige hjemmesider.

Farverne "rød/gul/grøn" angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt. "Rød" angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og "grøn" en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med ja eller nej. VVM-pligten afgøres dog af Regionen.

Bilag D: Udkast til deklARATION vedrørende efterbehandling

Kopi af deklARATION, som tinglyses på en del af matrikelnummer 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af **18. marts 2016** til indvinding af sand, sten og grus på matrikelnummer 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup, Mariagerfjord Kommune.

Tilladelsen er givet efter §7 og §10 i råstofloven. Der er knyttet en række betingelser til tilladelsen, og Region Nordjylland deklarerer her en del af dem:

1. Indvindingen skal være slut inden den **18. marts 2026**.
2. Arbejdet med efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være afsluttet senest den **18. september 2026**.
3. Pligten til at slutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage.
4. Den omlagte vej skal reetableres i forbindelse med efterbehandlingen, det skal ske i overensstemmelse med afgørelse i henhold til vejloven, ny tidsfrist for reetableringen fastsættes til 2025.
5. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren, indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.

Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt.

Ejeren og brugeren har pligt til at rette sig efter de anvisninger, som Region Nordjylland måtte give, for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

6. Der må ikke graves dybere end til kote 30 meter D.V.R.90. Der skal altid være mindst 2 meter urørt materiale over det højeste grundvandsspejl.

Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at der skal etableres pejlerør til måling af grundvandsspejlets beliggenhed.

7. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandling.

Hvis der er et ønske om at fjerne overjord og muld, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.

8. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet, der ikke stammer fra graven.

9. Muldjord og mineraljord, der kommer andre steder fra, må ikke modtages i graven uden dispensation fra Region Nordjylland i det enkelte tilfælde efter § 52 i lov om forurennet jord.

10. I tilfælde af gravning på de tilgrænsende ejendomme kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt - både under og efter gravningen - forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

11. Hvis indvinderens virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinderen som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked om det.
12. Region Nordjylland kan efter råstofloven, på baggrund af en konkret vurdering, fravige et vilkår, når omstændighederne tilsiger det, og forholdet vurderes at være af mindre eller underordnet betydning samt hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Denne deklaration er bindende for ejere og indehavere af rettigheder over området til råstofindvinding på matrikelnummer 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Det er den efter råstoflovens § 10.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Region Nordjylland
Aalborg den 18. marts 2016

Rikke Ellemann-Biltoft

Ph.d. geolog

Bilag E: Generelle bestemmelser

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Tilsyn

1. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
2. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejers eller indvinders regning, jf. råstoflovens § 33.

3. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

4. Jf. råstoflovens § 9, stk. 2, skal det anmeldes til Region Nordjylland, hvis indvinder ønsker at indvinde andre råstoffer inden for arealet end det tilladte. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter, at den nye indvinding er påbegyndt. Derefter har Region Nordjylland inden for de efterfølgende 4 uger mulighed for, at forbyde den nye indvinding eller stille ændrede vilkår på baggrund af den ændrede indvinding.
Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen. Hvis der er et ønske om at fjerne overjord og muld, kræver det en ny tilladelse efter råstofloven.

Tinglysning

5. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

6. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.
7. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs m.v.

8. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

9. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal indvindingen sker på.
Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og –undersøgelser

10. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetningsskemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. råstoflovens § 29.
11. Indvinder skal betale en afgift til Staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af SKAT og er for øjeblikket på 5 kr. pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af råstoffilladelsen.
12. Inden 3 måneder efter boringer m.v. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS). Det skal ske på særlige skemaer, som fås hos Region Nordjylland.

Fremmed jord

13. Muldjord og mineraljord, der kommer andre steder fra, må ikke modtages i graven uden dispensation fra Region Nordjylland i det enkelte tilfælde, jf. jordforureningslovens § 52. Indvinder kan få et skema ved Region Nordjylland som skal bruges, når indvinder vil søge om dispensation til at modtage jord andre steder fra.
14. Efter reglerne i jordforureningslovens § 52 kan Region Nordjylland meddele dispensation for forbud om tilkørsel af rent eller forurennet jord til råstofgrave.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven. Dette kræver en særlig tilladelse fra kommunen. Indvinding af vand skal ske fra godkendt boring.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for, at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen fremkommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan f.eks. være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9000 Aalborg, tlf. 99 31 74 00, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan f.eks. være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 210, Universitetsparken, 8000 Aarhus C, tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende inden for dette areal.

21. På fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.

Bilag IV-arter

22. De dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (Bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

Kemikalier

23. Hvis indvinder ønsker at bruge kemiske midler i råstofgraven, skal der opnås en særlig tilladelse her til ved ansøgning hos Region Nordjylland. Brug af tørsalt eller midler til at dæmpe støv, kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

Bilag F – Uddrag af museumsloven – Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter, at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, medmindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, såfremt

1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,

2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller

3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller under arbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

Mariagerfjord
KOMMUNE

GUNDERUP GRUS- OG STENLEJE ApS

Kjellerupvej 6

9550 Mariager

Natur og Miljø

Postadresse:

Nordre Kajgade 1

9500 Hobro

Tlf. 97 11 30 00

raadhus@mariagerfjord.dk

www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:

01.05.08-P25-168-15

Ref.: Rasmus Fuglsang Frederiksen

Direkte tlf. 97113619

rafre@mariagerfjord.dk

Dato: 22.6.2015

Personlig henvendelse:

Rådhuset i Arden

Østergade 22

9510 Arden

Dispensation til bortgravning af beskyttet hede efter naturbeskyttelsesloven

Mariagerfjord Kommune har truffet afgørelse i sagen om bortgravning af beskyttet hede efter naturbeskyttelseslovens § 3 på matr.nr. 1ar Kjellerup Hgd., Svenstrup. Ejendommen er beliggende 3 km syd for Mariager by, se vedlagt kortbilag I og II.

Mariagerfjord Kommune giver dispensation til bortgravning af hede, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3.

Følgende vilkår skal opfyldes i forbindelse med dispensationen:

- Der skal udlægges 2 ha. af matr. nr. 1i Gunderup By, Svenstrup til erstatningsnatur, som vist på kortbilag III
Følgende gælder for erstatningsarealet:
  - Der skal ryddes op på erstatningsarealet, således beton, jern, glas mv. fjernes
  - Der må ikke udlægges overjord, muld e.l.
  - Der må ikke udplantes græsfrø eller andet
  - Arealet skal vedligeholdes som åbent uden vedplanteopvækst ældre end 5 år indtil erstatningsarealet lever op til kravene for beskyttet natur
  - Der skal tinglyses en deklaration på ejendommen om, at arealet skal udvikle sig til beskyttet natur. Tinglysning kan annulleres, når der er indtruffet en tilstand som beskyttet.

Kommunen vil sørge for, at betingelserne tinglyses på ejendommen på ansøgers bekostning. Betingelserne kan aflyses fra tingbogen, når det der har indfundet som beskyttet natur på erstatningsarealet.

Redegørelse

Mariagerfjord Kommune har den 12. maj 2016 modtaget en ansøgning om bortgravning af § 3 registreret hede og etablering af ny erstatningsnatur fra din rådgiver, NIRAS v. Mikkel Kloppenborg Nielsen.

Det drejer sig om et ca. 1 ha stort areal, som ligger mellem 2 råstofgraveområder, jf. Råstofplan 2012 for Nordjylland

(<http://rn.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/dkplan.aspx?pageId=677>). Øst for den registrerede hede, i det ældste udlagte graveområde, sker der pt. indvinding af råstoffer i form af sand, sten og grus. Vest for, i det sidste udlagte graveområde, er indvindingen planlagt til at starte op i 2015. Her drejer det sig også om indvinding af sand, sten og grus.

Der er ansøgt om, at der graves til 20-25 m. under det nuværende terræn, og umiddelbart vurderes forekomsten af sand, sten og grus under det registrerede hedeareal at have en volumen på ca. 150.000 m³. Råstofferne vurderes at være egnede til beton- og asfaltproduktion, og der er en generel mangel på disse råstoffer i Danmark. Det er ansøgers vurdering at forekomsten under hedearealet således udgør en meget vigtig råstofforekomst, som der er stor efterspørgsel på lokalt såvel som nationalt.

Region Nordjylland har (som myndighed på råstoflovens område) overfor ansøger tilkendegivet, at man er indstillet at give tilladelse til at udnytte ressourcen, såfremt kommunen kan give dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Arealet er registreret som hede i den vejledende registrering af naturtyper. Begrebet hede dækker over en udyrket areal på mager jordbund, oftest bevokset med lyng og forskellige andre mindre buskvækster. Heder kan være udyrkede, ekstensivt græssede eller mekanisk høstede områder og kan eventuelt være periodisk afbrændte.

Hedevegetationen er typisk lavtvoksende med forekomst af dværgbuske. De dværgbuske, som især forekommer på danske hedearealer er hedelyng, revling, klokkelyng, tyttebær, blåbær, mosebølle, hedemelbærris, krybende pil og arter af planteslægten visse.

I nogle typer heder udgør græsser, halvgræsser, laver og mosser det dominerende element i plantevæksten, hvor der dog stadig er islet af dværgbuske. Især kan græsarter som bølget bunke, fåresvingel, tandbælg, blåtop, sandskæg og katteskæg udgøre det dominerende element i plantevæksten.

Kommunen besigtigede hedearealet 2. juni 2015. Hedearealet, som et hele, er under kraftig tilgroning af primært skov-fyr, rød gran, birk og alm. røn. Der findes stedvist dog stadig en vegetation med flere arter karakteristisk for hede, såsom hedelyng, tyttebær, bølget bunke mv., men arter som hindbær, gyvel, gederams mv. udgør også en betragtelig andel.

Erstatningsarealet ligger ca. 1,3 km sydsydøst for hedearealet. Området er tidligere råstofgrav, som blev udnyttet i 1970'erne-80'erne. Sidenhen har der foregået knusning af asfalt og beton til genanvendelse i den gamle råstofgrav. Umiddelbart øst for erstatningsarealet ligger beskyttet overdrev. Erstatningsarealet fremstår i dag med relativt stejle skråninger det meste af vejen rundt og uden overjord. Kortbilag III viser et bruttoareal på 3,8 ha., hvor erstatningsarealet på 2 ha. skal placeres.

I forbindelse med administrationen af naturbeskyttelseslovens § 3 skal kommunen vurdere, hvorvidt et projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. § 7 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

I forbindelse med administrationen af naturbeskyttelseslovens § 3 skal kommunen sikre, at yngle- og rasteområder for arter på habitatdirektivets bilag IV ikke beskadiges eller ødelægges, jf. § 11 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kommunens vurdering

På baggrund af besigtigelsen fastholder Mariagerfjord Kommune områdets status som hede, og arealet er derfor omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven.

Kommunen vurderer, at hedearealet har en ringe naturkvalitet, og at hedearealet inden for 10 år kunne vokse ud af beskyttelsen pga. det tiltagende vedplantedække

Det ansøgte kræver dispensation fra kommunen.

Der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan gives dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper, når ændringerne er væsentlige eller i modstrid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper som sådanne.

Reglerne er under ét udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes og ikke løbende forringes. Det er således ikke nok, at der er påvist en væsentlig jordbrugs- eller anden økonomisk eller rekreativ interesse i, at et indgreb finder sted. For at et indgreb i områdets tilstand eventuelt kan accepteres, må der tillige enten være tale om et område, som ud fra naturbeskyttelseshensyn vurderes som uden særlig interesse, eller om et indgreb, der i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Dog vil det ikke kunne udelukkes, at andre særlige interesser må tages i betragtning, herunder særlige samfundsmæssige interesser i et projekt samtidig med at den pågældende naturlokalitet er af mindre interesse.

En særlig omstændighed, der eventuelt kan begrunde dispensation fra § 3, kan være, at et ansøgt indgreb har en naturforbedrende funktion.

På baggrund af sagens oplysninger i sagen er det Mariagerfjord Kommunes vurdering, at der kan meddeles en dispensation til bortgravning af hedearealet. Til grund for denne vurdering ligger kommunen, at der udlægges 2 ha. erstatningsnatur, at hedearealet har en ringe naturkvalitet, at hedearealet vil komme til at ligge som en højderyg i mellem 2

bortgravede råstofgraveområder, og *at* der er tale om en væsentlig og vigtig råstofressource under hedearealet.

Mariagerfjord Kommune har stillet vilkår, der skal sikre at erstatningsnaturen kan udvikles hurtigst muligt og opnå en rimelig naturkvalitet

I den konkrete sag er det ikke Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det ansøgte vil påvirke et Natura 2000-område, idet afstanden til nærmeste område er 2 km.

I den konkrete sag har Mariagerfjord Kommune ingen oplysninger om forekomster af bilag IV-arter indenfor det berørte område. Endvidere er det Mariagerfjord Kommunes vurdering, at der ikke findes arealer indenfor det berørte område, der kan fungere som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Natur – og Miljøklagenævnet indenfor en frist på 4 uger efter reglerne i vedlagte klagevejledning.

En evt. klage sendes skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet

Lovgivning

Afgørelse er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Øvrige oplysninger

Afgørelsen offentliggøres ikke

På hjemmesiden <http://kort.arealinfo.dk/> kan du fremsøge, hvilke dele af din ejendom, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Du kan læse mere om definitionen af beskyttede naturtyper og betydningen heraf på hjemmesiden på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk

Venlig hilsen

Rasmus Fuglsang Frederiksen

Biolog

Kopi til:

NIRAS, Mikkel Kloppenborg Nielsen: mkn@niras.dk

Naturstyrelsen: nst@nst.dk

Kulturarvsstyrelsen: Fortidsminder@kulturstyrelsen.dk

Dansk Botanisk Forening: mette.due@gmail.com

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening – Lokalgruppe: mariagerfjord@dof.dk

Danmarks Naturfredningsforening: dnmariagerfjord-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk

Friluftsrådet: boerge@poulsen.mail.dk

Aalborg Historiske Museum: historiskmuseum@aalborg.dk

Vejledning om klagemulighed m.v. efter Naturbeskyttelsesloven

Reglerne fremgår af lovens kapitel 12

- Hvem kan klage:** Kommunens afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af:
1. adressaten for afgørelsen (normalt ansøgeren),
  2. ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
  3. offentlige myndigheder,
  4. lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
  5. landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformålet er beskyttelse af natur og miljø, og
  6. landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Natur- og Miljøklagenævnet:** Natur- og Miljøklagenævnet er nedsat af Miljøministeren. Nævnet består af formand, to højesteretsdommere og syv politiske udpegede medlemmer.
- 4 ugers klagefrist:** Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Klager bærer risikoen for forsinkelse i forbindelse med klagens fremsendelse.
Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.
En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.
For klager over afgørelser truffet fra og med den 28. januar 2015 vil Natur- og Miljøklagenævnet regne klagefristen i hele døgn. Det vil sige, at klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.
- Opsættende virkning:** En rettidig klage har opsættende virkning. Det betyder, at det, der er tilladt eller påbudt i afgørelsen, ikke må udføres, før kommunen afgørelse foreligger. Klagekommunen kan dog bestemme andet.

Klagen sendes til: Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Mariagerfjord kommunen, der har truffet afgørelsen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Mariagerfjord Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Betaling af gebyr: Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

Underretning: Kommunen giver den, der har fået en tilladelse, underretning om en indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Civil retssag Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort,

regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Revideret januar 2015.